

UCHWAŁA NR L/344/23
RADY GMINY BUCZKOWICE

z dnia 22 lutego 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Buczkowice na lata 2023-2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Buczkowice na lata 2023-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Buczkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Foltyniak

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BUCZKOWICE NA LATA 2023-2028

I. Wstęp

Zadaniem Programu jest kontynuowanie wdrożonych wcześniej działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wzrost świadomości społeczności lokalnej, jak i zwiększenie profesjonalizmu służb przy udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej oraz skuteczniejszego działania wobec sprawców przemocy.

Rodzina w społecznym odbiorze jest azylem, bezpiecznym miejscem, w którym nikogo nie spotka nic złego, a jej członkowie osobami dającymi wsparcie, na których można liczyć w każdej sytuacji. Ta najmniejsza komórka społeczna jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się system wartości, poglądy, wiara, osobowość oraz budowane są fundamenty dorosłego życia.

Relacje pomiędzy członkami rodziny oparte na wzajemnym zrozumieniu, akceptacji i miłości mają ogromny wpływ na prawidłowo funkcjonującą jednostkę i rodzinę. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Niezwykle istotną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.

Przemoc domowa jest przeżyciem powodującym ogromne szkody zarówno w życiu fizycznym jak i psychicznym, odbiera poczucie własnej wartości, bezpieczeństwa, niesie za sobą poważne i negatywne skutki dla życia wszystkich członków rodziny.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Jak wynika z wieloletnich obserwacji, zjawisko przemocy w rodzinie niejednokrotnie jest zjawiskiem wieloprotymowym, ściśle powiązane z innymi dysfunkcjami. Najczęstszymi powodami przemocy w rodzinie jest bezrobocie, brak środków finansowych, skomplikowane stosunki pomiędzy małżonkami, partnerami, trudności wychowawcze, sytuacja zdrowotna oraz uzależnienia takie jak alkoholizm, narkomania czy używanie innych środków odurzających.

Niestety, wiele osób doświadczających przemocy, nie przyznaje się do problemów w rodzinie i zaprzecza istnieniu problemu, co wynika głównie z obawy o własne zdrowie i życie, poczucia bezradności i wstydu, jak również braku gotowości do zmiany życia.

Ciągłe podejmowanie działań mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie, uświadamianie rodzin, szczególnie osób doświadczających przemocy w rodzinie, współpraca pomiędzy przedstawicielami poszczególnych jednostek niosących pomoc jest zatem konieczna.

Punktem wyjścia do opracowania przedmiotowego Programu jest wiedza realizatorów Programu, czyli przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, na temat rodzin, w których występuje zjawisko przemocy stosowanej wobec najbliższych członków rodziny.

Znajomość zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Buczkowice na przestrzeni lat 2012-2022 wynika z danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w poszczególnych latach.

Przemoc to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **Jest intencjonalna** - jest zamierzonym i świadomym działaniem mającym na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby.
2. **Sily są nierówne** - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, co oznacza, że osoba doświadczająca przemocy jest słabsza od osoby ją stosującej.
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** - osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę i narusza podstawowe prawa drugiej strony (np. prawo do nietykliwości fizycznej, szacunku itd.).
4. **Powoduje cierpienie i ból** - osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej strony na poważne szkody.

Rozróżniamy przemoc gorącą oraz chłodną.

Gdy akty przemocy są nagłym wybuchem, związanym z gwałtownym gniewem osoby która się ich dopuszcza, mówimy o przemocy gorącej - pojawia się i szybko ustaje.

Przemoc chłodna jest cicha, długotrwała i systematyczna. Wynika raczej z zamierzonego planu i jest przejawem kontroli osoby stosującej przemoc.

W sytuacji przemocy występują trzy role:

- osoba doświadczająca przemocy,
- osoba stosująca przemoc,
- świadek.

Rola świadka jest ważna dla sytuacji, gdyż może wzmacniać lub osłabiać osobę, która doświadcza przemocy i co jest z tym związane może ułatwić wyjście z tej roli, lub w niej utrzymywać.

Czynniki, które są częstym powodem wchodzenia w rolę osoby doznającej przemocy:

- niskie poczucie własnej wartości lub niestabilne, wymagające potwierdzenia z zewnątrz,
- niezaspokojona potrzeba miłości, akceptacji,
- małe umiejętności komunikacyjne czy asertywnego zachowania w różnych relacjach,
- brak umiejętności komunikowania swoich potrzeb i dbania o siebie,
- często powyższe wymienione aspekty funkcjonowania psychicznego wynikają z doświadczania różnego rodzaju form przemocy w dzieciństwie.

Rozróżniamy trzy fazy powtarzającego się cyklu:

1. **Faza narastającego napięcia** - partner jest napięty i stale poirytowany. Każdy drobiazg wywołuje jego złość, zazwyczaj robi awanturę, często zaczyna więcej pić, przyjmować narkotyki lub inne substancje zmieniające świadomość. W tej fazie może poniżać partnerkę, przez co poprawia swoje samopoczucie. Wszczyzna kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny, nie panuje nad swoim gniewem. Druga strona stara się jakoś opanować sytuację - uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się ze wszystkich obowiązków, często przeprasza, zastanawia się nad tym, co może zrobić, aby poprawić mu humor i powstrzymać przed wyrządzeniem krzywdy. Niektóre osoby w tej fazie mają różne dolegliwości fizyczne, jak bóle żołądka, bóle głowy, bezsenność, utratę apetytu. Inne wpadają w apatię, tracą energię do życia, lub stają się niespokojne i pobudliwe nerwowo. Bardzo często osoba w oczekiwaniu na najgorsze wywołuje w końcu awanturę, żeby "mieć to już za sobą".
2. **Faza gwałtownej przemocy** - w tej fazie partner staje się gwałtowny, często agresywny, wpada w szał i wyładowuje się, wybuch wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg. Skutki tej przemocy mogą być różne – od zadrapań, sińców, przez połamane kości, obrażenia wewnętrzne do śmierci. Osoba doświadczająca przemocy stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, co wzmacnia wściekłość partnera coraz bardziej. Czuje się bezradna, bo nic nie pomaga i nie łagodzi jego gniewu. Po zakończeniu wybuchu przemocy osoba, która jej doświadczyła jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się na prawdę stało. Odczuwa wstyd i przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.
3. **Faza miodowego miesiąca** - stosujący przemoc wyładował już swoją złość i rozumie, że posunął się za daleko, okazuje żal za to, co zrobił, skruchę i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Stara się wytłumaczyć swój wybuch, jednocześnie obiecując poprawę Często przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o drugą stronę spędza z nią czas

i utrzymuje bardzo dobre relacje. Obie osoby zachowują się jak świeżo zakochana para. Osoba po doświadczeniu przemocy zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Faza miodowego miesiąca przemija i znowu rozpoczyna się faza narastania napięcia. Zatrzymuje ona osobę w cyklu przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszarze pozostałych dwóch faz.

Możemy wymienić następujące formy przemocy:

Psychiczna - jest ona podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowania nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. Przykładem mogą być: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwienie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie zastosowaniem siły.

Fizyczna - polega na naruszeniu nietykalności cielesnej lub niesie takie ryzyko. Przykłady: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

Seksualna - dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus jako na bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania. Np.: gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.

Ekonomiczna - dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby min. uniemożliwianiu podjęcia pracy zarobkowej i wymuszaniu pracy nieodpłatnej, odbieraniu zarobionych pieniędzy, niszczeniu rzeczy, zabieraniu pieniędzy, ograniczaniu dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacaniu zarobionych pieniędzy, pozbawieniu informacji na temat stanu majątku rodziny, zaciąganiu kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszaniu do spłacania długów, sprzedawaniu rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia itp.

Zaniedbanie - dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega na min. na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Zjawiska charakterystyczne dla przemocy domowej:

Pranie mózgu – jest ono istotą przemocy psychicznej. Polega na systematycznym wpływaniu na poglądy, postawy i przekonania drugiej osoby. Odbywa się poprzez poniżanie, degradację, nieustanne groźby oraz pokazywanie swojej przewagi a także przez izolowanie od innych ludzi i ogniskowanie uwagi na sobie przez tworzenie atmosfery zagrożenia. Jednocześnie sporadycznie okazywana jest przychylność oraz pobłażliwość czy zadowolenie z reakcji osoby poddanej takim oddziaływaniom. Powoduje to często chęć (także nieświadomą) zasłużenia na pochwałę. Zabiegi te stosowane są w celu zmiany przekonań i postaw drugiej osoby. Z biegiem czasu i pod ich wpływem zmieniają się uczucia i potrzeby zgodnie z intencją osoby manipulującej.

Efektom takich oddziaływań jest zmiana także obrazu siebie – osoba w ten sposób traktowana zaczyna myśleć o sobie zdaniami zasłyszczanymi od agresora. Przez stopniowe odcinanie jej od świata poza tą relacją nie może zestawić tych poglądów ze zdaniem innych ludzi. Postrzega siebie jako głupca więc w rezultacie nie podejmuje się wykonywania trudniejszych zadań, co prowadzi do coraz gorszego zdania o sobie i przez to potwierdzania zasłyszanych na swój temat opinii.

Wyuczona bezradność - jest efektem szeregu doświadczeń, które nie prowadziły do osiągnięcia celu. Tak dzieje się w sytuacji przemocy – osoba, która jej doświadcza próbuje zmienić sytuację. Jednak podejmując wysiłki, które były albo niewystarczające albo skierowane na niemożliwą zmianę lub niekonsekwentne, osłabia się i nabiera przekonania o własnej bezsilności. W takim stanie emocjonalnym podejmowanie kolejnych działań jest coraz trudniejsze i jeżeli nie przynosi efektów, odbiera wiarę we własną sprawczość. W skrajnym przypadku można mieć do dyspozycji konkretne środki lecz przez niewiarę w ich skuteczność, nie sięgnąć po nie. Dlatego tak ważna jest metoda małych, realnych i wykonalnych kroków. Stopniowo podejmując działania przynoszące efekt można zyskać także zmianę w myśleniu o własnej skuteczności.

Poczucie winy – charakterystycznym dla obrazu przemocy jest występowanie poczucia winy u osoby doświadczającej przemocy oraz jego brak u osoby stosującej przemoc.

Wynika to z mechanizmów obronnych używanych przez te dwie strony – osoba stosując przemoc obwinia o nią drugą stronę – jest to swoista strategia, która oddala od niej nieprzyjemne odczucie winy i dyskomfort z nią związany. Przybiera to często postać wyrzutów czy fałszywych uzasadnień typu: gdybyś mnie nie prowokował/a, co z ciebie za matka/ojciec, mąż/żona, jakbyś się bardziej starał/a, to bym tego nie zrobił/ła, to twoja wina.

Osoba doświadczając przemocy i przyjmując za to winę na siebie jednocześnie w paradoksalny sposób uzasadnia sobie ten niewyobrażalny fakt, że ktoś bliski ją krzywdzi. Skoro wina leży po jej stronie, to jest to łatwiej zaakceptować niż fakt zdrady zaufania. Świat nadal jest bliski i bezpieczny skoro to wie, kto za to odpowiada. Jest to jednak fałszywe poczucie winy, gdyż powstaje na skutek mechanizmu prania mózgu, jest wszczepione przez szereg działań drugiej strony. Często prowadzi także do prób naprawienia szkód i chęci zmiany zachowania w kierunku pożądanym przez agresora. Są one nieskuteczne, gdyż nie mają podstaw w faktach. Za przemoc odpowiedzialna jest jedynie osoba ją stosująca.

Wiktyimizacja pierwotna i wtórna - wiktyimizacja pierwotna czyli proces stawiania się ofiarą czyli osobą, która na skutek doświadczonej przemocy:

- ma niskie poczucie własnej wartości,
- ma niskie poczucie kontroli swego życia,
- dominującymi uczuciami, które przeżywa to lęk, wstyd i poczucie winy,
- ma niezaspokojone potrzeby bezpieczeństwa, miłości i akceptacji,
- ma mało sprawczości i przekonania o własnej skuteczności, w związku z tym nie podejmuje wyzwań,
- mają trudności w komunikowaniu się,
- mają słaby kontakt z własnymi uczuciami, potrzebami oraz ciałem.

II. Cele Programu

Cele ogólne Programu będą realizowane przez:

Profilaktykę, która polegać będzie na dalszej rozbudowie działalności edukacyjnej mającej na celu zapobieganie powstawaniu zjawiska przemocy, tworzeniu warunków do bezpiecznego, zdrowego stylu życia, zwiększaniu świadomości i wrażliwości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy;

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych kierowanych do osób doznających przemocy i jej sprawców, polegające na podejmowaniu ścisłej współpracy przedstawicieli poszczególnych instytucji lokalnych,

Ochrona rodzin zagrożonych przemocą oraz poprawa sytuacji rodzin dotkniętych przemocą oraz poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy.

Wzmacnianie skuteczności i dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej, socjalnej i prawnej, rozbudowywanie sieci wsparcia mającej na celu niesienie pomocy osobom doznającym przemocy oraz wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu roli rodzica .

Cel główny programu

Podjęcie działań w kierunku minimalizowania rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Buczkowice, zapewnienie ochrony osobom doznającym przemocy oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Cele szczegółowe programu

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do mieszkańców Gminy Buczkowice.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, prowadzenie dla tych osób edukacji w zakresie przysługujących im praw,
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
5. Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Buczkowice poprzez kontynuowanie aktywnej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, kościoła oraz zespołu interdyscyplinarnego.

III. Normy postępowania w systemie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- 1) Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
- 2) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
- 3) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- 4) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- 5) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
- 6) Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
- 7) Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiar przemocy, ponieważ jest to jeden z objawów doznanego urazu.

IV. Założenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przez realizację celów programu zakłada się w szczególności:

- 1) zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) promowanie wartości rodzinnych;
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- 4) promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy;
- 5) upowszechnienie wiedzy na temat przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem;
- 6) wzrost świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- 7) zwiększenie ilości osób posiadających wiedzę i kompetencje niezbędne do skutecznego działania w zakresie likwidowania zjawiska przemocy;
- 8) stworzenie lokalnej sieci wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- 9) wzmocnienie umiejętności dążenia do celu i pokonywania trudności;
- 10) zmniejszenie liczby rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy.

V. Realizacja Programu – zadania

1. Stosowanie procedur monitorowania i interwencji w sprawach związanych ze zjawiskiem przemocy.
2. Edukacja środowiska lokalnego poprzez prelekcje, ulotki, plakaty, broszury.
3. Edukacja członków zespołu: zorganizowanie szkolenia mającego na celu określenie ról poszczególnych członków zespołu i stworzenie spójnego systemu pomocowego.
4. Systematyczna edukacja społeczności Gminy Buczkowice, która ma na celu przede wszystkim obalenie mitów i stereotypów utrudniających pomaganie, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy i pozytywnych przykładów wyjścia z sytuacji przemocy.
5. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

VI. Adresaci i realizatorzy Programu

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (...) są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- 1) osoby doświadczające lub zagrożone przemocą domową:
 - a) dzieci, kobiety, mężczyźni, nieletni,
 - b) współmałżonkowie lub partnerzy,
 - c) osoby w wieku senioralnym,
 - d) osoby niepełnosprawne pozostające w zależności od sprawcy;
- 2) sprawcy przemocy w rodzinie;
- 3) świadkowie przemocy w rodzinie;
- 4) przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Buczkowice na lata 2023-2028 jest zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.